

ئۇجالان: پرۆژەى خۇبەرپۇبەردنى دىموكراتىك، نەك تەنھا بۇ كوردان، بۇ ھەموو گەلانى رۆژھەلاتى ناوينە

بابەتى دىكە

2010-09-05

ئۇجالان لە دىدارى پىرىدا لەگەل پارىزەرانى، سەبارەت بە دوایىن پىشھاتەکانى كوردستان و برىارى بىچالاکى كەجەكە ھەلسەنگاندنى گرىنگى كرد. ئۇجالان سەرنج رادەكیشیتە سەر گرىنگى دوو ھەفتەى داھاتوو و گوتى: لەو ماوھىدا ئەگەر ھەنگاوى ئىرىنى بەھوئىزرىن، ئەو دەتوانىت رۆلى خوى بگىرىت. بەلام ئەگەر دىالوگ و دىدارەکان دەستىپى نەكەن، ئەو ناتوانىك شتىك بکات .

رىبەرى گەلى كورد عەبدوللا ئۇجالان قوناعى بىچالاکى ھەلسەنگاند و گوتى: دوو ھەفتەى بەردەمان زور ھەستىارن. ئۇجەلان سەبارەت بە تەندروستى خوشى گوتى: ”كیشە تەندروستىبەکانى پىشوووم تا ئىستاش بەردەمان. ئەو ھەوايەى لە پەنجەرەكەى سەر موھرا دىنە ژورەكەو، كارىگەرى لەسەر ھەناسەدانم دەكات. بەلام من بەرخۇدان دەكەم. نازانم تا كەى دەتوانم بەرخۇدان بکەم. بەلام لەھەموو شتىك زياتر كە زەحمەتىم بۇ دروست دەكات، ئەو بەرپىسارىبەتیبە سىياسىبە كە خراوھتە ئەستۆم. ھەردوولا، ھەم پەكەكە و ھەمیش دەولەت، ئەركەکانیان دەخەنە سەر شانى منوھ. بەپىي رووداوھەکان، من تا دوو ھەفتەىتر شان دەدەمە بەر ئەو بەرپىسارىبەتیبەو. ئەگەر ھەنگاوى بەھوئىزرىت، من رۆل دەگىرم، بەلام كاتىك لە ھەلوئىستەکانى ئەم دوایبەى سەرۆك وەزىر رادەمىنم، تووشى سەرسورمانم دەكات. تەنانت لە كلچدار ئۇغلو ش دواكەوتوانەتر قسە دەكات .

لەلایەك چاوپىكەوتن ئەنجام دەدەن و لەلایەكى تر ھزرى نەژادپەرسى پەرىپەدەدەن. ئەگەرى ئەو لە نارادايە كە بۇ وەدەستخستنى راي نەتەو پەرسەتەکان ئەو ھەلوئىستە بنوینن، بەلام ئەو كارە خزمەت بەكەس ناكات. بەو ھەلسوكەوتە بەرتەسكانە ، چۆن پرسى كورد چارەسەر دەكەن. بەو ھەلوئىستە سوكانە و بەكاربردنى دەستەواژەى نەتەو پەرسەتەنە، چارەسەرى پىشناكەوتىت .”

ئۇجالان دەستىنشانى كرد كە ھەلوئىستى بەرتەسك و نەژادپەرسەتەنى پارتە سىياسىبەکان، زىانىكى زور بە دەولەت دەگەيەنیت و گوتى: من بۇ ئەو لایەنەنە دەلیم، ئولىگارشى سىاسى پارتىبەکان. پارتىبە سىياسىبەکانى توركيا، ولات بەرەو قەيران دەبەن. ئۇجەلان دەستىنشانى كرد كە ئاكەپەش پارچەبەكە لەو ئولىگارشىبە سىياسىبە. ئۇجەلان ھەروھە دوو ھەفتەى داھاتوو زور گرىنگ بىنى و گوتى: ”لە نىوان

رۆژانی ۱۵ و ۲۰ی سێپتەمبەردا زۆر شت ڕوون دەبێتەوه. دوا بەدوای ڕیفراندۆم، هەندێ شت ڕوونتر دەبنەوه. ئەگەر هەتا ئێوە کات هەنگاو هەڵنەهێندرێتەوه، من ئێدی بەرپرسیاریەتی وەنەستۆ ناگرم. دەبێ کەجەکش بەپێی ئێوە بڕیارە یەکە وەریدەگرن، بەرپرسیاریەتی وەنەستۆ بگرن. ئەگەر حوکمەت هەندی هەنگاو هەلگرێ، ئێوە کات منیش هەول دەدم بەرۆلی خۆم هەستم. ئێوە چاوپێکەوتنەکانی لەگەڵ مندا دەکریت، من دەیانچۆنیم بەو سەردەمی کە منیان هێنایەوه ئێرە. لە پشت پەردەیی ئێمەوه، ئەگەری هێرشێکی هەمەلایەنە هەیە. ئەگەریکی وا هەیە. داخواری سەرفەرمانداری گشتی نوێ، بۆ درێژکردنەوهی مۆلەتی 'ئەنجامدانی ئۆپەراسیۆنی دەرەوهی سنوور'، بۆی هەیە ئیشارەتیکی ئێوە سیاسەتە بێت. ئەگەر دیالۆگ و چاوپێکەوتن پێکنەهێن، هێرشێکی بەرێوە دەستێدەکات. ئێدی شتێک کە من بتوانم لێرەوه ئەنجامی بەم، لە ئارادا نامینیت. ئەگەر دیالۆگ بەردەوام بێت، منیش هەموو هزری خۆم دەخەمە کار و هەول دەدم بەرۆلیک بگێرم."

ئۆجالان بانگیکی بەو شیوەیەشی لە سەرۆککۆمار و سەرۆکوەزیرانی تورکیا کرد و گوتی: سەرۆککۆمار عەبدوڵلا گۆل، دەتوانیت دەستپێشخەری خۆی بەکار بێنی. بە بەرپرسیاریەتیەوه لەپێناو چارەسەریدا هەلسۆکەوت بکات. ئۆجالان سەبارەت بەو مژارە بەو شیوەیە لە هەلسەنگاندنەکە ی بەردەوام بوو: "هەلبێژاردە ی من، بەپێی یاسا و لەسەر ئەساسی دەستووری بنچینەییە. ئەگەر ئێمە پێواژۆیە، کۆتایی پێبێت، ئێوە کات دەبێ هەم دەولەت و هەمیش کەجەکە، بەرپرسیاریەتی ئێوە شتە ی کە دەیکەن، وەنەستۆی بگرن. ئەگەر چارەسەری پێکنەهێت، ئێوە کات لە کوردستان دۆغێکی دەسەلاتداری دوولایەنە دێتە ئاراو. نمونە ی وەک کۆسۆڤۆ و باکووری قیبرس لەبەرچاوانە. ئێوان ئێدی چاوەڕوانی دەولەت ناکەن. ڕووداوێکە ئێمە دواییە وا نیشان دەدەن کە ئەگەری قۆناغێکی نوێی شەر لە ئارادایە. ئەگەر کەجەکە لەمە بەدوای بڕیارێک وەر بگرن، دەبێ بڕیارێکی شۆرشگێرانە بێت."

ئۆجالان سەبارەت بە سیستەمی گەریلاپەتی بۆچوونی خۆی دەربری و بەبیریهێنایەوه کە چەتەکانی پێشوو، پەکەکیان زۆر تەنگەتاو کرد.

چەند نمونە ی میژوویی هێنایەوه و گوتی: "کاتێک شیخ سەعید دەبەهۆی ڕوو لە شاری ئامەد بکات، شەرەکە ڕووبەرۆی دزی و تالانکردنێکی لەوێنە ی رێبازەکانی ژیتەم لە رۆژانی ئەمڕۆدا دەبێتەوه و دەولەت بەرپرسیاریەتی ئێوە کردەوانە دەخاتە ئەستۆی شیخ سەعید. ئێستاش کەجەکە دەبێ لەبەرەمبەر ئێوە کەسانە ی کە دزەیان کردۆتە ناو ریزەکانی، تەدبیری پێویست وەر بگرن و لەبەرەم پێشکەوتنی ژیتەم و چەتەگەریدا ببینە ناستەنگ. پێویستە هیچ گومانێک لەسەر خۆی نەهێنێتەوه."

رێبەری گەلی کورد عەبدوڵلا ئۆجالان دۆخی ئاکەپە ی هەلسەنگاند و گوتی ئاکەپە بەرەو دیکتاتۆریەت دەچێ. ئۆجالان دەستنیشانی کرد کە لە سەردەمی ئیتحاد و تەرەقیەوه تا ئێستا کلتووری

چەتەگەرى ھەبوو و بەوشیوھە بەردەوام بوو: "لە تورکیای سەردەمی ئیتحاد و تەرەقیوھە تا ئیستا کلتوریکى چەتەگەرى سەد سەلە ھەبە. من بەوان دەلیم چەتەگەرى قىرکردنى شاراوە. مامى ئەنەر پاشا، 'ھالى پاشا' دەلایت، بۆ ئەوھى كە ناوى ئیتحاد و تەرەقى ئاشکرا نەبى، ئەوان جلووبەرگى سەربازانى یۆنانستانیان دەپۆشى و مرۆفەکانیان دەکوشت. واتا دەلایت، ئیمە ئەو جەنایەتەنەمان کرد و خستمانە ئەستوى یۆنانیەکانەوھ. ئەمرۆش کوشتنى ھەمان شیوھەن. رووداوھکانى دەستدریژی جنسى لە سیرت، بەروارى، شىراخ، چوار خوشک لە مەرەش كە خویان بە ئاودادا، ئەوانە ھىچیان کردەوھى خۆکوژى نین. ھەروھە رووداوى چوار خوشک و براکە لە ناوچەى 'کولوى' کونیا بە ھەمان شیوھە."

ئۆجالان ئەو رووداوانەى وەکوو ترساندن و پەرتەوازەکردنى کوردانى ھەرمەھکانى رۆژئاواى تورکيا ھەلسەنگاند و بە بىرى ھینایەوھ لە کاتى کۆماریشدا زۆر کوشتنى بەو شیوھە ھەبوو. ئۆجالان سەبارەت بەم مزارە چەند نمونەى لە کۆمەلکۆوژىھکانى میژوو وەك کۆمەلکۆوژىھکانى مەرەش، سیواس، چۆروم و کۆمەلکۆوژىھکەى سالى ۱۹۳۸ ی دیرسیم و لەم ماوھەى دوايشدا کوشتنى "ھارانت دینک" ھەروھە رووداوى چاپخانەى "زیرفە" ھینایەوھ.

ئۆجالان بەو شیوھە لە ھەلسەنگاندنەکانى بەردەوام بوو: "ھەموو ئەو رووداوانە بەرنامە بۆ داریزراو بوون. راستەوخۆ دەولەت دەستى تیدا ھەن. لە دژى کوردان چەتەگەرى پيش خراوە و ئەو کردەوانە ئەنجام دەدەن. ئەو چەتەنە زۆر لە میژو ریکخراون و تورکیایان دیل گرتووھ و ئیستاش دەیانەوى وەك دینک بیهێلنەوھ."

ئۆجالان دەستنیسانی کرد كە ئاکەپە رووبەرۆوى ئەو چەتەنە نابیتەوھ و شەرى دەسەلات بەرپۆھ دەبات و گووتى: "یەكەمین ناسنامە كە ئاکەپە نوینەرایەتى دەكات، تورکچىیەتییه. ئەوھى دووھەمین ئیسلامچىیەتییه، واتا "تورک-ئیسلاام" ە. ئاکەپە ئەمرو ھەردوو ئەو ناسنامانە نوینەرایەتى دەكات. شەرى ئیوان ئاکەپە و چەتەکانیش، شەرىكە لە پیناوە دەسەلاتدایە. ئەو تیکۆشانیک نییە لە دژى قەوارە پارێزەکان. شەرىكیش نییە لە پیناوە گۆراند. من بەوھ دەلیم شەرى دوو ھیزی ھىژمۆنىك. ئەگەر ئاکەپە لەو شەرى ھىژمۆنىكەیدا سەركەوتن بە دەست بخات، ئەو كات دەسەلاتدارى خۆى گارانتي دەكا و دىكتاتۆرى خۆى رادەگەيەنى. ئەگەر لەو شەرىدا بیدۆرینى، ئەو كات لە دادگای بالادا ئیپچینەوھى لەگەلدا دەكرى. ئاکەپە خۆشى ئەوھ دەزانى. رووداوھکانى ئەم دوايى پشتراستى دەكاتەوھ كە ئاکەپە بەرو دىكتاتۆرىەت ھەنگاوە دەنیت."

ئۆجالان لە داوى ئەو ھەلسەنگاندنەى داواى لە كوردان کرد، كە رژیمی کۆمەلکۆوژىھکان باش بناسن. ھەروھە داواى لە بەدەپەش کرد كە بۆ روون بوونەوھى رووداوھکان ھەول بەدەن. ئۆجالان

بانگیکی بهو شیوهیهی له گهلی کورد کرد: ”ئیمه به رۆژانیکی میژوویدا تیدهپهرین. دهبی کوردان بهخویان بریار بدن. وشیری ئهو مەترسیانه بن که له سەر ریپانه. به رووداوهکانی دۆرتیۆل و ئینهگۆل، ویستیان کوردان بینامادهبون هانی سەرهلدانیک بدن و دواتر سەرکووتی بکهن. بهو شیوهیه پیلان بۆ کۆمهڵکوژی کوردان دادەپژریت .

دهیانهوئ ئهو کوردانهی که کۆمهڵکوژی ناکرین رهوانهی باشووری کوردستانیان بکهن و لهوئ زیندانیان بکهن. دهیانهوئ ئهوئ بهسەر ئهمرهههکانیان هینا بهسەر کوردانیشی بینن. مەترسیهکی ئاوهها له ئارادایه. ئۆجالان ههروهها باسی له بهرفراوانی ناوهڕۆکی پرۆژهی خۆبهڕیوهردنی دیموکراتیک کرد و بهبیریهینایهوه که ئهو پرۆژهیه لهسەر بنچینهی ئیتنسیتی و جوغرافیا نییه. کورد پیشهنگایهتی ئهو پرۆژهیه دهکهن، بهلام ئهو پرۆژهیه تهواوتی تورکیا لهخۆ دهگریت. ئهو ترسهی که لهو پرۆژهیه ههیه، لهو تایهتیهندییهوه سەرچاوه دهگریت .

ریبهری گهلی کورد عهبدوللا ئۆجالان بهو شیوهیه تیشکی خسته سەر پرۆژهی خۆبهڕیوهردنی دیموکراتیک: ”کاتیک باس له خۆبهڕیوهردنی دیموکراتیک دهکهن، ئیمه کوردانی رۆژئاوای تورکیاش لهبهرچاو دهگرین. خۆبهڕیوهردنی دیموکراتیک بهههله گهتوگۆی لهسەر دهگریت. له تیگههشتنی ئیمهدا بۆ ئهو پرۆژهیه، تهنیا ئیتنسیته و جوغرافیا لهخۆ ناگریت. من له پارێزنامهکهی خۆمدا بهناوی سۆسیۆلۆژی ئازادیدا، به بهرفراوانی باسم کردوه. دهتوانن بیخویننهوهو لیکۆلینهوهی لهسەر بکهن. تیگههشتنی ئیمه، تهنیا لهسەر کوردیهتی، تورکیهتی و عهربهیهتی نییه. لهسەر بنچینهی دیموکراسیه. تیگههشتنی ئیمه لهسەر بۆچوونی ئاینیش نییه، لهسەر بنچینهی گهلان، تهناوت ئهوش تیدهپهرینیت و لهسەر بنچینهی کۆمهڵگای جیاوازه. خۆبهڕیوهردنی دیموکراتیک که ئیمه باسی لێوهدهکهن، تهنیا بۆ کوردستان نییه، بۆ ههریمهکانی 'ئهژه' دهریای رهش' و ئاناتولیا ناوینیشه. لێردها ئهوئ گرنگه تیهپهراندنی زهنبیهتی نهتهوه دهولهته. پێویسته ئهم پرۆژهیه لهوچارچیهههه گهتوگۆی لهسەر بکریت. ”

ئۆجالان دهستنیشانی کرد که کوردان بههۆی ههلهکتهتی کۆمهلاپهتیانهوه، بۆ پرۆژهی خۆبهڕیوهردنی دیموکراتیک گونجاون و ههڕیوه کوردان دهتوانن پیشهنگایهتی ئهو پرۆژهیه بکهن. ئۆجالان وهها بهردهوام بوو: ”به ریگای پرۆژهی خۆبهڕیوهردنی دیموکراتیک، کوردان مافی نهتهوهبون، مافه میژووویهکان، ناسنامه و مافه دیموکراتیکهکانیان ودهست دهخهن. کوردان دهتوانن هیدی هیدی، پرۆژهی خۆبهڕیوهردنی دیموکراتیک بهسهرتاسهری تورکیادا بلاو بکهنهوه. ئهوئ که ئیلکهر باشبوغ لئی ترسا و وهک مەترسیههک دهستنیشانی کرد، ئهو راستیهیه. ”

ئۆجالان، جاریکیتز داوای تیهپهراندنی زهنبیهت و مۆدیلی 'دهولهت - نهتهوهی' ۴۰۰سالهی دوباره کردهوه و گوتی، دهولهت - نهتهوه، چارهسهری لهگهڵ خۆیدا ناهینیت، بهپهچهوانهوه، سەرچاوهی

كيشهكانه. ئۇجالان ئەو سىستېمەنى ئىستا سەردەستە، ۋەك سىستېمىكى دژ بە راستىيە كۆمەلەيتىيەكانى رۆژھەلاتى ناوين و توركييا بەناوکرد و گوتى: ”توركييا بەو دۆخەى ئىستاي، ناتوانىت و لامدەرەۋەى كۆمەلگا بىت. بەو تاييەتمەندىيەى ئىستاي ناتوانىت، ھىچ چىنىكى كۆمەلگا رازى بكات. ئىمە، خۆبەرئوبەردنى دىموكراتىك، تەنھا بەخۆمانەۋە سنووردار ناكەين. ئەو پروژەيە، تەنھا لەسەر پىنگەى ئىتتىسسىتەى كورد نىيە. كوردان ئەمرو پىشەنگايەتى دەكەن. بەلام ئەۋە پروژەيەكە بۆ سەرتاسەرى توركييا. بۆ عىراق و رۆژھەلاتى ناوينىش بەو شىۋەيەيە. مروڤ دەتوانىت، لىرە پىكىبىنىت و پەرى پىيدات. ”

ئۇجالان لە سىستېمى خۆبەرئوبەردنى دىموكراتىكدا، باسى لە پەيوەندى دەۋلەت و كۆمەلگاىش كرد و گوتى: لە سىستېمى خۆبەرئوبەردنى دىموكراتىكدا، ئەۋەى گىرنگە ئىرادەى بەرئوبەردنى كۆمەلگايە. كۆمەلگا ئەرکەكانى دەۋلەتى ناۋەندى كەم دەكاتەۋە و بەخۆى خۆى بەرئوبەدەبات. واتا ناۋەند، ئەرکەكانى خۆى رادەستى كۆمەلگا دەكات .

سەبارەت بەم مزارە ئاۋا بەردەۋام بوو: ”من بەۋە دەلیم، ناۋەند، ئەرکەكانى رادەستى كۆمەلگا دەكات. لە خۆبەرئوبەردنى دىموكراتىكدا، دژايەتىكردنى دەۋلەت بوۋنى نىيە. دەبى كوردان، لە ئاسايشەۋە بگرە ھەتا، بوارەكانى ۋەرزىش، لە ھەموو گۆرەپانىكدا، بىئەۋەى پىۋىستىيان بە دەۋلەت بىت، پەرى بە رىكخستەكانى خۆيان بەن. دەبى لە روۋى كۆمەلەيتى، ئابورى و كەلتورى رىكخستەكانى خۆيان بوئىاد بىنن. ئاسايشى ناۋخو دابىن بکەن. بۆ ئەۋەش پىۋىست ناكات چاۋەرۋانى دەۋلەت بن كە ئەۋان قەبۋول بكات. پىۋىستە بەدەپە، پەرى بە تىكۆشانى سىياسى بدات. من لىرەدا باس لە ھەلمەتى پەردان بە سىياسەتى دىموكراتىك دەكەم. ”

ئۇجالان لەسەر مۆدىلى خۆبەرئوبەردنى دىموكراتىك گوتى: دوابەدۋاى قۇناغى ئاگر بەست، ئەگەرى ئەۋە لەئارادايە كەجەكە، خۆبەرئوبەردنى دىموكراتىك راگەيەنىت. ئەو خۆبەرئوبەردنە دىموكراتىكەى كە رادەگەيەندىت، بەۋاتاي رەخنەيەكە لە بەرامبەر مېژۋوى كۆمارى توركييا.

ئۇجالان ھەروەھا ئەو چالاكىيە جەماۋەريانەى كە لە پىناۋ بايگۆتكردى دەستۋورەكەى ناكەپە پىكدىن، ھەلسەنگاند. ئۇجالان گوتى: پىۋىستە چالاكىيەكانى بايگۆتكردن لەۋە زياتر بەرفراوان بگرىنەۋە و باش پەردە لەسەر فرتوفىلەكانى ناكەپە ھەلبىرئەۋە. ئۇجالان ھەروەھا ئەو دۆزەى كە لە بەرامبەر رۆژ تىقىش كراۋەتەۋە ھەلسەنگاند و گوتى: راسمۆسىن بەرپىسىارى دۆخى ئەفغانستانە. لەۋى پىۋىستىيان بە سەربازانى توركييا ھەيە. ئەو دۆزە پەيوەندى بە دۆخى ئەۋىۋە ھەيە .

رىبەرى گەلى كورد عەبدوللا ئۇجالان بۆچۈنى خۆى سەبارەت بە رىفراندۆمى دەستۋورى بىچىنەيى ناكەپە دەربرى و گوتى: دەربرىنى پىشۋانىكردنى بايگۆت بەتەنھا بەس نىيە. پىۋىستە ھەۋلەكانى

بايکوټکردن بهر فراوانتر بکړيتموه. ئوچالان ههروهه سهارهت به ههولهکانی ئاکهپه بو لهباربردی چالاکیهکانی بايکوټ، بهو شپوهیه له ههلسهنگاندنهکهی بهردهوام بوو: بو ئهوهی بايکوټ لهباربریت، له زور شوینی رحا، پول بهسهر خهلهکیدا دابهش دهکړیت. دهگوتری که بو ئهوه مهبهستهش ۸ ترلیون لیره، خهرج کراوه. دهیانهوئ ههندی لایمن بهخویانهوه بههستهوه و بهو شپوهیه ههلوئیستی کوردان لهپیناو بايکوټدا نهرم بکهن. تهماشاکهن، ههندی دووکاندار و بازارگان لیدوانیان دا. من لیرهوه بانگهوازیان لیدهکهه. پیویسته ریگا نهدن بهکاربهیندرین. ههروهه ناوی ههندی کهس بهکاردهبن که هیچ پهیوهندیهکیان به کوردانهوه نییه. له تلهفزیون و روژنامهکاندا پیشیان دهخن و بهوش دهیانهوئ، پهکیهتی کوردان بلاوه پییکهن. ههول دهدن ههلوئیستی سیاسی کوردان، پارچه بکهن .

ئوچالان دهستنیسانی کرد بهدهپه، نهک تهنیا بو بايکوټکردن کار بکات، بهلکو پیویسته پیلانهکانی ئاکهپهش ئاشکر بکات. ئوچالان سهارهت بهم مژاره بهو شپوهیه بهردهوام بوو: " دهیانهوئ به بهکارهینانی ههستی ئیسلامیهتی کوردان، لایهنگیری بو ئاکهپه بخولقینن. ههوهها ههولدهدن مهلاکان بو لای خویان راکیشن. پیویسته مهلاکان لهو پیلانه مهترسیدارانهی که لهسریان بهریوهدهچیت، وشیار بن و خویان بیاریزن. له جولهمرگ مهلاکه کوژرا، دهیانهوئ ئهوه بخهنه نهستی پهکهکه. پیویسته لهبهرامبهر نهو پیلانانه، به وشیاریهوه ههلسوکوت بکهن. پیویسته بهدهپه تهنیا له پیناو بايکوټکردندا کار نهکات، پیویسته نهو پیلانگیرانهش ئاشکرا بکات. دهگوتری که کریکاره کوردهکان له شاری بورسای تورکیا، دهخرینه ناو تهویلهوه. پیویسته بهدهپه، دهست لهو کیشانه ومردات و دهستهجی لهو شوینانه لیکولینهوه بکات. دهبی له بهرامبهر نهو کیشانهی گهلهکهمان رووبهرووی بوتهوه، ههستیار بیت و خاوهنداریهتیان لیکات .

بهدهپه پیویسته به کیشهکانی گهلی کوردهوه خهریک بیت. کوردان بهریکخستن بکات و ئاگاداری لهیهکتر بکهن. ریبهری گهلی کورد، له کوتابیدا لهسهر نهو دوزهی له دژی روژ تیقی له دانیمارک کراوتهوه گوتی: کردنهوهی نهو دوزه، پهیوهندی به دؤخی ئهفغانستهوه ههیه. دانیمارک، له ئهفغانستاندا پیویستی به سهربازانی تورکیا ههیه. راسموسین، سهروکوهزیرانی پیشووی دانیمارک و سکرټیری گشتی ئیستای ناتو، بهرپرسیاری ئهفغانستهوه. کردنهوهی نهو دوزه، پهیوهندی بهویوه ههیه.